

Bydgoszcz, 19 października 2021 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WNK.III.431.2.1.2021

**Pani
Wiesława Pawłowska
Starosta Inowrocławski
ul. Mątewska 17
88-100 Inowrocław**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1464), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224), w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 945) – zwanej dalej ustawą z dnia 5.08.2015 r., w Starostwie Powiatowym w Inowrocławiu, adres: ul. Mątewska 17, 88-100 Inowrocław, w okresie między 25 a 31 sierpnia 2021 r. przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez zespół kontrolny _____ Wydziału Nadzoru i Kontroli Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

1. przedmiot kontroli:
 - a) czynności przygotowujące do udzielania usług określonych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (zawieranie umów i porozumień, przeprowadzenie otwartego konkursu ofert),
 - b) wyznaczenie, lokalizacja i wyposażenie punktów, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie,
 - c) faktyczna realizacja zadań wynikających z ustawy (dni i godziny funkcjonowania punktów, udostępnianie informacji o punktach i zasadach ich funkcjonowania, organizacja przyjęć klientów, prowadzenie dokumentacji związanej z przyjęciami klientów, nadzór nad jakością realizacji usług),
 - d) terminowość podejmowania czynności określonych w ustawie,
2. okres objęty kontrolą: od dnia podjęcia przez jednostkę kontrolowaną pierwszej czynności związanej z realizacją zadania na 2021 rok do dnia 30.06.2021 r., z uwzględnieniem czynności wymaganych przepisami prawa zrealizowanych za ten okres po 30.06.2021 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się **pozytywnie z uchybieniami.**

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie następujących ustaleń:

1. Zgodnie z przedstawionymi w Starostwie danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31.12.2019 r. Powiat Inowrocławski liczył 159.814 mieszkańców. Oznacza to, że zgodnie z art. 11 ust. 1a, art. 8 ust. 2, w związku z art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 05.08.2015 r. i z zasadami wyznaczania liczby punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, na terenie Powiatu Inowrocławskiego powinno funkcjonować 6 takich punktów, w tym połowa (3 punkty) prowadzone przez organizację pozarządową. Spełniony został wymóg ustawowy o prowadzeniu 6 punktów npp i npo ze wskazaniem 3 z nich (punkt w Inowrocławiu przy ul. Mątewskiej, w Kruszwicy i w Gniewkowie) do prowadzenia przez organizację pozarządową.
2. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej (dalej npp) i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (dalej npo) umiejscowiono w 6 lokalizacjach:
 - 1) punkt w Starostwie Powiatowym w Inowrocławiu przy ul. Ratuszowej 38
 - a) poniedziałek – w godz. 14:00–18:00,
 - b) wtorek – w godz. 07:30–11:30,
 - c) środa – w godz. 07:30–11:30,
 - d) czwartek – w godz. 13:00–17:00,
 - e) piątek – w godz. 14:00–18:00,
 - 2) punkt w Ośrodku Kultury i Turystyki w Pakości przy ul. Św. Jana 12
 - a) poniedziałek – w godz. 14:00–18:00,
 - b) wtorek – w godz. 9:00–13:00,
 - c) środa – w godz. 9:00–13:00,
 - d) czwartek – w godz. 9:00–13:00,
 - e) piątek – w godz. 14:00–18:00,
 - 3) punkt w Urzędzie Miejskim w Janikowie przy ul. Przemysłowej 6
 - a) poniedziałek – w godz. 8:30–12:30,
 - b) wtorek – w godz. 8:30–12:30,
 - c) środa – w godz. 8:00–12:00,
 - d) czwartek – w godz. 8:00–12:00,
 - e) piątek – w godz. 8:30–12:30,
 - 4) punkt w Starostwie Powiatowym w Inowrocławiu przy ul. Mątewskiej 17
 - a) poniedziałek – w godz. 13:00–17:00,
 - b) wtorek – w godz. 8:00–12:00,
 - c) środa – w godz. 13:00–17:00,
 - d) czwartek – w godz. 8:00–12:00,
 - e) piątek – w godz. 11:00–15:00,
 - 5) punkt w Zespole Oświaty i Wychowania w Kruszwicy przy ul. Rybackiej 20
 - a) poniedziałek – w godz. 8:00–12:00,
 - b) wtorek – w godz. 8:00–12:00,
 - c) środa – w godz. 13:00–17:00,
 - d) czwartek – w godz. 13:00–17:00,
 - e) piątek – w godz. 8:00–12:00,

- 6) punkt w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gniewkowie przy ul. Dworcowej 8c
 - a) poniedziałek – w godz. 7:00–11:00,
 - b) wtorek – w godz. 7:00–11:00,
 - c) środa – w godz. 7:00–11:00,
 - d) czwartek – w godz. 7:00–11:00,
 - e) piątek – w godz. 7:00–11:00.

3. W dniu 12 października 2020 r. Powiat Inowrocławski zawarł porozumienia w sprawie użyczenia pomieszczeń na cele prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej z Gminami Pakość, Kruszwica, Gniewkowo i Janikowo, które mieszczą się w wyżej wskazanych siedzibach. *Porozumienia w swojej treści nie określają dni i godzin, w których odbywać się będą dyżury w zakresie udzielania npp i npo oraz nie zawierają informacji o rodzaju podmiotu udzielającego pomocy, co określono w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz c ustawy z dnia 05.08.2015 r.* Przyjęto wyjaśnienia, że porozumienia z gminami zawarto przed terminem umów z podmiotami świadczącymi npp i npo oraz że w porozumieniach zostały zawarte odpowiednie zapisy o przekazaniu tych informacji przez Powiat niezwłocznie po wyłonieniu osób świadczących nieodpłatną pomoc (§ 3 pkt 6 i 7 porozumień).

4. Powiat Inowrocławski zawarł w dniu 29 października 2020 r. porozumienie nr 362/2020 z Okręgową Radą Adwokacką w Bydgoszczy oraz z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Bydgoszczy w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu Inowrocławskiego. Porozumienie zawarte zostało w terminie określonym w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 05.08.2015 r. Zgodnie z jego treścią (§ 2 ust. 1 pkt 1-3) adwokaci, radcowie i mediatorzy pełnić będą dyżury przeznaczone na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej w 3 punktach zlokalizowanych w Inowrocławiu przy ul. Mątewskiej, Pakości i Janikowie w każdy dzień tygodnia w wyznaczonych godzinach. Wskazana w porozumieniu organizacja dyżurów w tych punktach spełnia wymogi dotyczące przeciętnego wymiaru dni i godzin (co najmniej 4 godziny każdego dnia) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, według art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 05.08.2015 r. Zgodnie z § 2 ust. 4 zawartego porozumienia, OIRP i ORA zobowiązały się do 30 listopada 2020 r. do przedłożenia imiennych wykazów radców prawnych i adwokatów oraz ich zastępców, którzy będą pełnili dyżury we wskazanych punktach (pobrano wyjaśnienia, iż nie było przypadków udzielania npp przez aplikantów). Informacje przedłożono w terminie, tj. OIRP z dniem 27.11.2020 r., a ORA z dniem 26.11.2020 r.
O porozumieniu zawartym z OIRP i ORA Starosta Inowrocławski nie zawiadomił Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, co określa art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 05.08.2015 r. Przyjęto wyjaśnienia pracownika Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu odpowiedzialnego za prowadzenie spraw związanych z npp i npo, iż porozumienia te są wprowadzane bezpośrednio przez pracownika do systemu adm-np.ms.gov.pl, którego jest koordynatorem, na podstawie upoważnienia od administratora powiatowego w osobie Sekretarza Powiatu, a Wojewoda ma poprzez administratora wojewódzkiego wgląd do tych informacji, dlatego nie poinformowano osobnym pismem.

5. W dniu 16 grudnia 2020 r. Powiat Inowrocławski zawarł umowy na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej w 2021 roku:
- a) z sześcioma adwokatami – na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach zlokalizowanych na terenie Powiatu, w dniach i godzinach określonych w harmonogramach świadczenia pomocy,
 - b) z sześcioma radcami prawnymi – na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach zlokalizowanych na terenie Powiatu, w dniach i godzinach określonych w harmonogramach świadczenia pomocy,
 - c) zestawienie załączonych do umów harmonogramów udzielania npp przez adwokatów i radców prawnych wskazuje, że pomoc udzielana jest w ww. punktach każdego dnia od poniedziałku do piątku podczas dyżuru trwającego co najmniej 4 godziny dziennie, co odpowiada wymogom określonym w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 05.08.2015 r.
- W umowach zawarty został zapis odnośnie możliwości wydłużenia czasu pracy do 5 godzin dziennie zgodnie z treścią art. 8 ust. 6 ustawy. *Natomiast w żadnej z umów nie dookreślono sposobu organizowania w punktach spotkań z mediatorem, o których mowa w art. 8 ust. 12 pkt 1 ustawy w związku z art. 4a ust. 1 pkt 4. Zatem treści umów nie w pełni zabezpieczają wymogi określone w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 05.08.2015 r. (pkt 6a).*
6. W dniu 15 października 2020 r. Zarząd Powiatu Inowrocławskiego podjął uchwałę Nr 498/2020 w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację w formie powierzenia w 2021 r. zadania publicznego Powiatu Inowrocławskiego w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa poprzez prowadzenie nieodpłatnego punktu pomocy prawnej lub/oraz nieodpłatnego punktu poradnictwa obywatelskiego przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego. Uchwałę z ogłoszeniem konkursu wywieszono na tablicy ogłoszeń 15.10.2020 r., a zdjęto w dniu 06.11.2020 r. jak również umieszczono na stronie internetowej Powiatu Inowrocławskiego i w BIP Starostwa Powiatowego. Ogłoszenie to opublikowane zostało zgodnie z wymogami ustawowymi. Daty umieszczenia informacji o konkursie w ww. lokalizacjach korespondują z terminem do składania ofert, określonym w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24.04.2003 r., tzn. nie krótszym niż 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia.
- Podstawą prawną uchwały o otwartym konkursie był art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 05.08.2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 294) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1b, art. 11, 13 i 14 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057, zwanej dalej ustawą z dnia 24.04.2003 r.).
- W warunkach konkursu nie wprowadzono jednakże zapisu o możliwości wydłużenia godzin pracy do co najmniej 5 godzin dziennie, co określa art. 8 ust. 6 (zdanie trzecie) ustawy z dnia 05.08.2015 r.*
7. W dniu 12 listopada 2020 r. Zarząd Powiatu podjął uchwałę Nr 514/2020 w sprawie powołania Komisji Konkursowej do spraw rozpatrywania ofert organizacji pozarządowych, którym zlecane będzie w 2021 roku wykonywanie zadań publicznych Powiatu Inowrocławskiego w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa poprzez prowadzenie nieodpłatnego punktu pomocy prawnej lub/oraz nieodpłatnego punktu poradnictwa obywatelskiego oraz przyjęcia Regulaminu pracy tej Komisji. Uchwała została opublikowana na stronie Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu w dniu 19 listopada 2020 r.

Powołanie komisji stanowi realizację wymogu określonego w art. 15 ust. 2a, 2b i 2d ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).

8. Starosta Inowrocławski w dniu 26 października 2020 r. wysłał zaproszenie do Rady Organizacji Pozarządowych Powiatu Inowrocławskiego w celu wskazania dwóch przedstawicieli spośród zrzeszonych organizacji. Wystosowane zostało również pismo w dniu 26 października 2020 r. do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z prośbą o wytypowanie przedstawiciela do wymienionej Komisji, jednakże Wojewoda nie skorzystał z tej możliwości.

Do Starostwa Powiatowego wpłynęły 2 kandydatury na członków komisji konkursowej wskazane przez Radę Organizacji Pozarządowych Powiatu Inowrocławskiego, a mianowicie z Kujawskiego Stowarzyszenia Przedsiębiorców i Handlowców w Inowrocławiu oraz z Rotary Club w Inowrocławiu, co jest zgodne z art. 15 ust. 2d pkt 1 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego.

9. Jak wynika z protokołu komisji konkursowej z dnia 20 listopada 2020 r., w terminie wskazanym w ogłoszeniu wpłynęły 4 oferty, po terminie nie wpłynęła żadna oferta. Komisja badała złożone oferty pod względem spełniania wymogów formalnych i merytorycznych. Najwyższą sumę punktów uzyskał Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu.

Wybrany podmiot, tj. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu, znajduje się (pod poz. 12) na prowadzonej przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego liście organizacji pozarządowych uprawnionych do prowadzenia punktów na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz mediacji, co określono w art. 11d ust. 1 ustawy z dnia 05.08.2015 r.

10. W dniu 20 listopada 2020 r. Zarząd Powiatu Inowrocławskiego podjął uchwałę Nr 519/2020 w sprawie rozstrzygnięcia i ogłoszenia wyniku konkursu ofert na realizację w formie powierzenia w 2021 r. zadania publicznego Powiatu Inowrocławskiego w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa poprzez prowadzenie nieodpłatnego punktu pomocy prawnej lub/ oraz nieodpłatnego punktu poradnictwa obywatelskiego przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego, poprzez wybór oferty Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu. Uchwałę wywieszono na tablicy ogłoszeń 20.11.2020 r., a zdjęto w dniu 23.12.2020 r. jak również umieszczono na stronie internetowej Powiatu Inowrocławskiego i w BIP Starostwa Powiatowego.

Wyniki rozstrzygnięcia otwartego konkursu umieszczono na stronach internetowych Powiatu w Inowrocławiu, stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa w dniu 23.11.2020 r. oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 15 ust. 2j ustawy z dnia 24.04.2003 r.

11. W dniu 3 grudnia 2020 r. Powiat Inowrocławski zawarł z Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu umowę nr 412/2020 o realizację zadania publicznego, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057). Treść umowy w pełni koresponduje z wymaganiami określonymi w art. 6 ust. 2, w związku z art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 05.08.2015 r.

Jak wynika z przedstawionych informacji (faktu zawarcia umowy z organizacją pozarządową), nie wystąpiły okoliczności wskazane w art. 11 ust. 9 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 05.08.2015 r. skutkujące nie zawarciem umowy z organizacją pozarządową albo jej rozwiązaniem, a tym samym koniecznością wyznaczenia przez dziekanów kolejnych adwokatów lub radców prawnych, wskazanych do udzielania npp i npo.

W związku z terminowym wyłonieniem organizacji pozarządowej i zawarciem umowy Powiatu Inowrocławskiego z organizacją pozarządową, nie zachodziła również konieczność podejmowania przez Starostę działań określonych w art. 11 ust. 12, w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 05.08.2015 r.

12. Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu oraz stronie internetowej Powiatu Inowrocławskiego i na profilu Starostwa na portalu społecznościowym Facebook zamieszczona została lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa, o której mowa w art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 05.08.2015 r. Lista obejmuje jednostki uporządkowane według tematyki określonego poradnictwa, jak: rodzinne, psychologiczne, z zakresu pomocy społecznej, z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, z zakresu prawa konsumenckiego, oraz z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej.

Informacje dotyczące udzielania npp i npo wskazują, że pomoc ta udzielana jest według następującego harmonogramu:

- a) punkty adwokatów i radców prawnych – zlokalizowane w Starostwie Powiatowym w Inowrocławiu przy ul. Ratuszowej, Pakości i Janikowie czynne we wszystkie dni tygodnia w ustalonych godzinach,
- b) organizacja pozarządowa – punkty zlokalizowane w Starostwie Powiatowym w Inowrocławiu przy ul. Mątewskiej, Gniewkowie i Kruszwicy czynne we wszystkie dni tygodnia w ustalonych godzinach.

Opisany wyżej harmonogram funkcjonowania punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wskazuje, że nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest w punktach zlokalizowanych na terenie Powiatu w wymiarze tygodniowym i godzinowym zgodnym z określonym w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 05.08.2015 r. i zawiera wszystkie wymagane elementy wraz z adresami mailowymi oraz numerami telefonów.

13. Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa została udostępniona gminom z obszaru Powiatu Inowrocławskiego w formie papierowej i elektronicznej. *Nie została natomiast opublikowana w lokalnym wydawnictwie* (pobrano wyjaśnienie, że jest to planowane do końca 2021 roku).

Dokonana w dniu 27.08.2021 r. kontrola przykładowych stron internetowych gmin z obszaru Powiatu wykazała, że niezbędne informacje i wykaz punktów npp i npo zostały udostępnione na właściwych stronach BIP Gmin.

14. Łącznie w pierwszym kwartale 2021 r. udzielono ogółem 284 porad prawnych, w tym 248 przez adwokatów i radców prawnych oraz 36 w ramach działalności organizacji pozarządowej, w tym 10 jako poradnictwo obywatelskie. W drugim kwartale 2021 r. udzielono ogółem 274 porady prawne, w tym 200 przez adwokatów i radców prawnych oraz 74 w ramach działalności organizacji pozarządowej, w tym 26 w ramach poradnictwa obywatelskiego.

Realizując obowiązek wskazany w art. 12 ustawy z dnia 05.08.2015 r. Starosta Inowrocławski przekazał w dniach 13.04.2020 r. oraz 12.07.2020 r. do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego kwartalne informacje o wykonaniu zadań wynikających z ww. ustawy potwierdzone wydrukiem z systemu np.ms.gov.pl.

15. Na stronach internetowych Starostwa Powiatowego umieszczono zasady dotyczące udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa dla mieszkańców Powiatu Inowrocławskiego. Ogólne informacje opublikowano również na profilu Starostwa w portalu społecznościowym Facebook pod nazwą „nieodpłatna pomoc prawna w powiecie inowrocławskim”.
16. Wybrana organizacja pozarządowa, tj. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu, wydała broszury dla mieszkańców z zakresu: prawa, praw dziecka oraz o mediacjach, które zostały rozdysponowane w gminach Powiatu. Przeprowadziła spotkanie edukacyjne dla mieszkańców Powiatu w dniu 9 czerwca 2021 r. w zakresie przemocy domowej i przedmiotowych przepisów prawa. Organizacja utworzyła podstronę internetową dotyczącą nieodpłatnej pomocy prawnej w Powiecie (pobrano sprawozdanie organizacji za I półrocze 2021 r.).
Przedłożona dokumentacja (ulotki, foldery – załączniki w aktach kontroli) potwierdza realizację zadań z zakresu edukacji prawnej, zgodnie z art. 3b ust. 2 i art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 05.08.2015 r.
17. Zgodnie z informacją pracownika Wydziału Organizacyjnego Starostwa Inowrocławskiego w okresie objętym niniejszą kontrolą Starosta nie przeprowadził kontroli, zgodnie z art. 11 ust. 8 i 8a ustawy, organizacji pozarządowej w 3 punktach obsługiwanych przez organizację pozarządową z uwagi na stan epidemii, a więc koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa pracowników i wykonywaniem przez nich pracy w formie zdalnej. Porady prawne od stycznia do połowy czerwca udzielane były przez telefon i z wykorzystaniem innych środków porozumiewania się na odległość. Pobrano wyjaśnienie, iż Powiat planuje przeprowadzić właściwą kontrolę, zgodnie z § 7 umowy, w październiku 2021 r.
18. Według złożonych wyjaśnień pracownika Wydziału nie wystąpiły przypadki konieczności wcześniejszej rejestracji na wizytę, ustalenia innej kolejności wizyt bądź trudności z kontynuowaniem sprawy u konkretnego prawnika. Należy uznać, że zasady określone w art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 05.08.2015 r. są w pełni realizowane.
19. Jak wynika z pisemnej informacji pracownika Wydziału nie było potrzeby stosowania wydłużonego czasu trwania dyżuru w punktach pomocy, ponieważ rejestrowanie na porady prawne odbywa się na dzień następny bądź w tygodniu bieżącym z zachowaniem dobrowolności udzielanej porady co do punktu, godziny oraz specjalizacji udzielającego porady (mediator, doradca obywatelski, adwokat, radca prawny).
20. Nie odnotowano przypadków udzielania npp i npo poza punktem. W okresie kontrolowanym do połowy czerwca br. punkty npp i npo działały wyłącznie zdalnie. Informacje o możliwości i sposobach komunikowania się zamieszczono na stronie Starostwa i w BIP Urzędu. W okresie od początku stycznia do połowy czerwca 2021 r. nie było przypadków zgłoszeń przez osoby, o których mowa w art. 8 ust. 8 ustawy.
21. W punktach prowadzenia npp i npo nie określono specjalizacji porad prawnych. Porady prawne udzielane są w każdym zakresie biorąc pod uwagę zgłaszane potrzeby. Pobrano wyjaśnienie, z którego wynika, że wprowadzenie specjalizacji znacznie utrudniłoby umówienie się na poradę prawną w sprawach najczęściej podejmowanych (np. z zakresu

prawa spadkowego czy prawa rodzinnego) i spowodowałyby znaczne wydłużenie oczekiwania na poradę prawną. O szczególnej formie specjalizacji w zakresie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego mówi art. 3a ust. 1 ustawy z dnia 05.08.2015 r., który dookreśla porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego.

22. Złożone przez pracownika Wydziału Organizacyjnego pisemne wyjaśnienie wskazuje, że do dnia 30.06.2021 r. odbyły się 2 mediacje prowadzone z ramienia organizacji pozarządowej, tj. Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu.
23. Pracownik Wydziału Organizacyjnego oświadczył, że monitoring punktów prowadzony jest codziennie poprzez kontakt telefoniczny z prawnikami i umówionymi klientami oraz poprzez system np.ms.gov.pl, do którego prawnicy wprowadzają karty pomocy A (pobrano wyjaśnienie i załączono notatkę służbową z przykładowego monitoringu bezpośredniego z dnia 14.06.2021 r.). Tym samym należy uznać, że służby Starosty prawidłowo sprawują monitoring pod kątem ewentualnych potrzeb wprowadzenia usprawnień oraz podniesienia jakości npp i npo zgodnie z art. 7 ust. 1-5 ustawy z dnia 05.08.2015 r.
24. W zakresie przekazywania opinii osób uprawnionych do npp i npo do podmiotów wskazanych w § 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21.12.2018 r. w sprawie npp oraz npo, pracownik Wydziału stwierdził, że w związku z zamknięciem punktów z powodu pandemii i wprowadzenia pracy zdalnej, karty pomocy B nie były wypełniane. Zbieranie opinii o udzielonych poradach odbywała się poprzez kontakt telefoniczny z petentami, którzy po udzielonej poradzie dzielili się opiniami o samej poradzie i prawniku, który udzielał pomocy.
25. W dniu 30 sierpnia 2021 r. wspólnie z pracownikiem Starostwa przeprowadzono wizje lokalne 6 punktów npp i npo na terenie Starostwa Powiatowego pod kątem wymogów określonych w ustawie z dnia 05.08.2015 r. oraz rozporządzeniu z dnia 21.12.2018 r. Z danych uzyskanych w wyniku wizji lokalnych i dokumentacji zdjęciowej wynika, że:
 - a) punkty umieszczone w Starostwie Powiatowym w Inowrocławiu przy ul. Ratuszowej i Mątewskiej oraz w Gniewkowie spełniają wymagania określone w ustawie z dnia 05.08.2015 r. oraz w rozporządzeniu z dnia 21.12.2018 r.,
 - b) *w punktach zlokalizowanych w Kruszwicy i Pakości, które znajdują się na I piętrze, brak jest windy, a tym samym nie spełniają wymagań określonych w ustawie z dnia 05.08.2015 r. oraz w rozporządzeniu z dnia 21.12.2018 r. (pobrano wyjaśnienie, że analizowane jest przeniesienie punktów w inne miejsce),*
 - c) *w punkcie zlokalizowanym w Urzędzie Miejskim w Janikowie brak jest w widocznym miejscu informacji o zasadach i zakresie udzielania npp i świadczenia npo, osobom uprawnionym do npp i npo nie udostępniono listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa oraz kart informacyjnych poradnictwa innego typu (punkty 14 i 16-20 formularza weryfikacyjnego punktów pomocy). Punkt znajduje się na piętrze budynku, który jest wyposażony w windę, jednakże w rozmowie z Burmistrzem Janikowa ustalono, że rozważane jest przeniesienie punktu w bardziej dogodne miejsce na parterze budynku.*Załączona dokumentacja opisowa i zdjęciowa potwierdza właściwe zabezpieczenie punktów npp i npo w niezbędne elementy techniczne potrzebne do wykonywania zadań zawartych w umowach. Ponadto Starostwo Powiatowe w pełni zabezpieczyło wymagane środki, takie jak komputery, łącza internetowe bądź dostęp do bazy aktów prawnych.

26. Koordynowanie spraw związanych z obsługą nieodpłatnej pomocy prawnej zostało przypisane uchwałą nr 337/2020 Zarządu Powiatu Inowrocławskiego w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu w rozdziale V § 16 ust. 3 lit. b do zadań Wydziału Organizacyjnego Urzędu.

Uchybienia wymienione w treści projektu wystąpienia pokontrolnego dotyczą:

- braku zapisu w porozumieniach z gminami w sprawie użyczenia pomieszczeń na cele prowadzenia punktów o dniach i godzinach dyżurów oraz nie zawarcie informacji o osobach/podmiotach prowadzących npp i npo.
- poinformowania o zawartym porozumieniu z OIRP i ORA wyłącznie poprzez system informatyczny pod adresem adm-np.ms.gov.pl zamiast osobnym pismem,
- nie dookreślenia sposobu organizowania w punkcie spotkania z mediatorem, o których mowa w art. 8 ust. 12 pkt 1 ustawy w związku z art. 4a ust. 1 pkt 4,
- braku wprowadzenia warunku w konkursie dla organizacji pozarządowej o możliwości wydłużenia godzin pracy do co najmniej 5 godzin dziennie, co określa art. 8 ust. 6 (zdanie trzecie) ustawy z dnia 05.08.2015 r.

Wobec braku nieprawidłowości nie formułuje się ich zakresu, przyczyn i skutków oraz nie wskazuje się osób za nie odpowiedzialnych.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 22 września 2021 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

W projekcie dokonano następujących korekt oczywistych pomyłek pisarskich:
- na str. 2 w pkt 1, wiersz 3 – wykreśla się powtarzające się słowa „że zgodnie”,
- na str. 3 w pkt 4, wiersz 12 – słowa „wypełnia wymogi” zastępuje się słowem „według”,
które uwzględnione zostały w treści niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Mając na uwadze, iż nie stwierdzono nieprawidłowości a tylko uchybienia, odstępuje się od formułowania zaleceń. Wobec braku zaleceń pokontrolnych niniejsze wystąpienie pokontrolne proszę pozostawić bez odpowiedzi.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

z up. Wojewody
Kujawsko-Pomorskiego
/-/
Robert Górecki
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli